

PANEVĖŽIO ROŽYNO PROGIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tvarkos aprašas dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams (toliau – Tvarka) skirta Panevėžio Rožyno progimnazijos (toliau – Progimnazija) bendruomenei.

2. Tvarka siekiama padėti Progimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti Progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Tvarka nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Progimnazijoje sąlygas.

4. Tvarroje vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta (disponavimas) uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Progimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Progimnazijos darbo tvarkos taisyklėse ar kituose Progimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Progimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Progimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Progimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

Direktoriaus įgaliotas asmuo ar atstovas – direktoriaus pavaduotojas ugdymui, psichologas, socialinis pedagogas arba tuo metu pamokos neturintis mokytojas.

Drausmės, elgesio pažeidimo aktas (Priedas Nr. 1) **arba informacija** – dokumentas, kurį pildo mokytojas, klasės auklėtoja(-s) ir (ar) Progimnazijos darbuotojas, norėdamas informuoti Progimnazijos direktorių apie susidariusią neeilinę situaciją Progimnazijoje per pamokas, pertraukas, ekskursijas, išvykas ar neformaliojo ugdymo veikloje, renginiuose ir vasaros poilsio stovyklose.

Netinkamo elgesio pamokose valdymo susitarimų planas (Priedas Nr. 2) – dokumentas, kuris naudojamas mokinio fiksuotų el. dienyne pastabų, neigiamų įvertinimų aptarimui. Planas pildomas mokiniui gavus šešias pastabas, gavus dvylika pastabų – susitarimai aptariami ir fiksuojami raštu dalyvaujant mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams).

5. Kitos Tvarroje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin.,

1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme (Žin., 1996, Nr. 33-807) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

6. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 157-7969), Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (Žin., 2002, Nr. 35-1305; 2007, Nr. 107-4379), Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokykloje rekomendacijomis, patvirtintomis Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 (Žin., 2004, 100-3729; 2011, Nr. 99-4675), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220), Pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-1396 (Žin., 2011, Nr. 97-4600), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-1462 „Dėl teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos“ (Žin., 2004, Nr. 145-5281), Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Panevėžio miesto mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. birželio 20 d. Nr. A-602(4.1E); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 3.3 papunkčiu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 12 d. pasitarimo protokolo Nr. 12 „Dėl situacijos, susijusios su koronavirusu“ 1.3 papunkčiu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministras įsakymas „Dėl rekomendacijų dėl ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu“ 2020 m. kovo 16 d. Nr. V-372 ir kitais teisės aktais, taip pat prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II SKYRIUS

POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKymo SĄLYGOS

7. Progimnazijos darbuotojas, vadovaudamasis Tvarkoje nustatytais sąlygomis ir siekdamas užtikrinti Progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, tinkamas ugdymui(si) palankią aplinką taiko šias poveikio priemones ar imasi šių veiksmų:

- 7.1. pakeičia mokinio ugdymosi vietą;
- 7.2. iškviečia Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą;
- 7.3. organizuoja mokinio daiktų patikrinimą;
- 7.4. panaudoja pagrįstus fizinius veiksmus.

8. Taikant Tvarkoje numatytas poveikio priemones, atsižvelgiama į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

9. Tvarkoje numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Progimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, organizuoti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų

ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui, ugdymui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Progimnazijos tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Apie mokiniui pritaikytas poveikio priemones informuojamas Progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai).

11. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir mokyklos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu, darbuotojas užfiksuoja raštu (Priedas Nr. 1).

12. Socialinis pedagogas, esant poreikiui, apie mokiniui pritaikytas poveikio priemones ir Progimnazijos darbuotojo veiksmus informaciją pateikia Progimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininkui, esant būtinybei, Panevėžio savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui ir (ar) teritorinei policijos įstaigai.

13. Progimnazijos darbuotojas, įtaręs, kad mokinys, lankantis Progimnaziją, Progimnazijoje ar jos teritorijoje yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančias medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

13.1. suteikia mokiniu pirmąją pagalbą;

13.2. informuoja apie įvykį Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį, taip pat visuomenės sveikatos priežiūros specialistą vykdantį sveikatos priežiūrą Progimnazijoje;

13.3. kviečia greitąją pagalbą, organizuoja mokinio pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą.

14. Progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo apie įtarimą, kad vaikas yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ir gyvybei gresia pavojus, nedelsdami informuoja (iškviečia) vaiko atstovus pagal įstatymą.

III SKYRIUS

UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

15. Ugdymosi vietos pakeitimas taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griaua mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

16. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito tuo metu laisvo pedagoginio darbuotojo arba švietimo pagalbos specialisto.

17. Mokinio ugdymosi vieta pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė pratęsiama Progimnazijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, atsižvelgus į pedagoginio ar švietimo pagalbos specialisto darbuotojo rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

18. Nuotolinio ugdymo metu, nekultūringai ir neetiškai besielgiantis, nesijungiantis į pamoką su vaizdu ar kitais būdais akivaizdžiai trukdantis pamoką mokinys, šalinamas iš Microsoft 365 Teams vaizdo pamokos.

IV SKYRIUS

PROGIMNAZIJS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

19. Progimnazijos darbuotojas išskviečia Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

20. Progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi

proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

21. Nuotolinio ugdymo metu, pašalinęs mokinį iš Microsoft 365 Teams vaizdo pamokos mokytojas, informuoja Progimnazijos vadovą ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) parašydamas informaciją apie mokinio nusižengimą el. dienyne.

V SKYRIUS MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

22. Jeigu Progimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, apie tai informuoja Progimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

23. Progimnazijos darbuotojas ir (ar) Progimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

24. Asmeninių daiktų parodymo metu dalyvauja mažiausiai du Progimnazijos darbuotojai. Paašėjęs, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, pildomas drausmės, elgesio pažeidimo aktas ir apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), esant būtinybei ir teritorinė policijos įstaiga.

25. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kviečiami atvykti į Progimnaziją. Nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

26. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys prižiūrimas Progimnazijos vadovo paskirto Progimnazijos darbuotojo.

VI SKYRIUS PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

27. Progimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu taiko tik tais atvejais, kai siekiama:

27.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

27.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Progimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

27.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

27.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Progimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

27.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

27.6. atskirti mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar Progimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pvz.: klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Progimnazijos patalpoje, prižiūrimas Progimnazijos vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Progimnazijos renginio metu pašalintas mokinys yra prižiūrimas Progimnazijos vadovo paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai

(globėjai, rūpintojai), išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams).

28. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

29. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

29.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

29.2. mokinį vedant už rankos;

29.3. mokinį guodžiant;

29.4. mokinį pasveikinant;

29.5. padedant neįgaliam mokiniui;

29.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

29.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

29.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;

29.9. teikiant pirmąją pagalbą.

30. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

30.1. naudojami kaip bausmė;

30.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

30.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

30.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

31. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

32. Progimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada vadovaujasi minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

33. Progimnazijos darbuotojai supažindinami, kaip taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Panevėžio Rožyno Progimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka patvirtinta išplėstiniame mokytojų tarybos posėdyje ir įrašyta į Progimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų sąrašą:

34.1. su poveikio priemonių netinkamai besielgiantiems mokiniams taikymo sąlygomis ir tvarka supažindinti mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai);

34.2. supažindinti Progimnazijos darbuotojus su poveikio priemonių taikymu.

**PANEVĖŽIO ROŽYNO PROGIMNAZIJS MOKINIO DRAUSMĖS, ELGESIO
PAŽEIDIMO AKTAS**

_____ (data)

..... klasės mokinys (-ė).....pamokos/pertraukos
metu.....

(nurodyti laiką ir vietą)

- Išdykavo, triukšmavo;
- Vartojo necenzūrinius žodžius, rodė nepadorius gestus;
- Nedalyvavo ugdomojoje veikloje;
- Savavališkai pasišalino iš pamokos (ugdomosios veiklos) be klasės vadovo žinios;
- Savavališkai pasišalino iš progimnazijos teritorijos;
- Gadino mokymo priemones, progimnazijos inventorių;
- Tyčiojosi iš klasės draugų, mokytojo, mokyklos darbuotojo;
- Mušėsi;
- Savo elgesiu kėlė pavojų kitų (savo) sveikatai;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pažeidimą pastebėjusio darbuotojo atlikti veiksmai (poveikio priemonės).....

.....
.....

Vardas, pavardė, parašas.....

Tėvai (globėjai, rūpintojai) informuoti.....

Auklėtojo (-os) atlikti veiksmai.....

.....
.....
.....

Klasės auklėtoja (-as).....

(data) (vardas, pavardė, parašas)

PANEVĖŽIO ROŽYNO PROGIMNAZIJA
NETINKAMO ELGESIO PAMOKOSE VALDYMO SUSITARIMŲ PLANAS

(mokinio vardas, pavardė, klasė)

Data	Pastabos turinys, kitas netinkamas elgesys, mokymosi rezultatai	Mokinio paaiškinimas. Kodėl?	Rekomendacijos ateičiai. Kaip ruošiesi situaciją keisti, gerinti?
Pastabos			
	Nepatenkinami įvertinimai:		

Įrašyk kaip pats/pati vertini savo nusižengimus pamokų metu:

Susitarimas su klasės auklėtoja ar/ir socialine pedagoge:

Susitarimai	Žyma apie įvykdymą

Vieta tėvų komentarui:

Mokinio vardas, pavardė, parašas .....

Mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė, parašas .....